

Michaela Marksová: Neumíme pracovat s názory dítěte, musíme ho více respektovat

Ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová vystoupila na mezinárodní konferenci Participační práva dětí – sdílení dobré praxe, kterou v Brně uspořádal Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (ÚMPOD). Zástupci úřadu zde představili projekt, který se snaží dát dítěti větší možnosti a práva, aby v kauze, která se ho týká, nehrálo pouze pasivní roli.

"Domnívám se, že při opatrovnických sporech stále neumíme pracovat s názorem dítěte. Často jsem se setkala s tím, že se k názoru nepřihlíželo s odůvodněním, že je dítě takzvaně zmanipulované. To ale není správné, jejich názor musíme respektovat," řekla ministryně Michaela Marksová. *"Vůči dětem máme u nás pořád velký dluh. Nemáme dostatek služeb pro rodiny, sociálních pracovníků je málo, nemáme specializované opatrovnické senáty, systém ústavní péče je stále roztržěn mezi několik resortů. V zájmu dětí je nejvyšší čas udělat systémové změny, ty ale nemůže udělat jen resort práce a sociálních věcí, musí tady být vůle ze strany dalších vládních kolegů a kolegyň,"* doplnila ministryně.

Ministryně Marksová se také vyjádřila k pozměňovacímu návrhu poslankyně Válkové, podle kterého by o umístění dítěte do konkrétního ústavního zařízení již neměl rozhodovat soud jako dosud, ale ředitel diagnostického ústavu. MPSV s návrhem zásadně nesouhlasí, neboť otázku, v jakém náhradním výchovném prostředí bude pobývat dítě, které nemůže být ponecháno v péči vlastních rodičů, považuje ministerstvo za naprosto klíčovou, o které může rozhodovat pouze soud, jak ostatně požaduje i Listina základních práv a svobod a Úmluva o právech dítěte.

Soudy jen za první dva roky od účinnosti nového občanského zákoníku rozhodly o umístění více než třech tisíců dětí do ústavních zařízení. Zároveň dlouhodobě klesají počty dětí umístěných v diagnostických ústavech, za posledních osm let téměř o polovinu. Pokud by se diagnostickým ústavům vrátila zpět jejich rozhodovací pravomoc, počet dětí umístěných v těchto ústavech by se nepochybně opět podstatně zvýšil. Ministryně podpořila také požadavek Spolku rodinněprávních a opatrovnických soudců, aby vznikly senáty specializované pro rozhodování v opatrovnických věcech. Jako specializovaného rodinného soudce si ministryně Marksová představuje soudce či soudkyni, která zná nejen rodinné a občanské právo, ale má potřebné znalosti z oblasti dětské psychologie, komunikace s dětmi, pediatrie, sociální práce nebo mediačních technik.

Konference nazvaná „Participační práva dětí - sdílení dobré praxe“ se uskutečnila ve dnech 24. až 25. října a akci uspořádal Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Ten realizuje od 1. dubna letošního roku projekt, který má posílit kompetence pracovníků ÚMPOD v zapojování a rozvíjení možností dětí participovat na rozhodnutích, která se jich týkají. Na zahajovací konferenci k projektu byla příležitost sdílet příklady dobré praxe ze zahraničí. Představeny byly různé modely zapojování dětí a příklady různých způsobů naplňování participačních práv dětí. Náplní konference byly příspěvky odborníků z různých zemí, kteří se ve své praxi setkávají s dětmi vtaženými do rodičovského konfliktu a prostřednictvím různých modelů se snaží, aby se tyto děti nestaly pouze zbraní v rukou rodičů, ale subjektem, který má právo se vyjadřovat ve věcech, které se ho týkají. Příspěvky byly zaměřeny na pohled každé z jednotlivých profesí na praktický rozměr a obsah zapojování dětí.

Petr Habáň
tiskový mluvčí